

Grundsætninger fast, der i og for sig maatte anerkjendes for retfærdige og billige og som det kunde være af Vigtighed at faae slaaet fast for Fremtidens Skyld. Derksom alt dette vindes ved mit Endringsforslag, og naar dertil desuden kommer, at Fæsterne derved vinde de Goder, som jeg har omtalt, da forekommer det mig, at der vindes Saameget ved samme, at jeg ikke kan drage i Tvivl, at Thinget jo vil give det sin Stemme.

Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds meddeelte Noget af hvad der indeholdes i det Andragende, som fra Lehnsefjæderen paa Samsø gjennem mig er henlagt paa Thingets Bord, og knyttede dertil endeel Bemærkninger. Han anførte blandt Andet, at naar Grev Danneffeld-Samsø har udtalt, at han var villig til at give fuld Erstatning til Bygningernes Eiere, saa var det Noget, der hidtil havde været Fæsterne ubekjendt, og at dette var en pludselig Beslutning, han i den Henseende havde taget. Hvorvidt dette forholdes sig saaledes, veed jeg ikke; jeg staaer ikke i noget som helst Forhold til denne Mand, men han er ikke selv her tilstede, Ingen kan tage Ordet her paa hans Vegne, og derfor skal jeg gjøre den Bemærkning, at hvad enten han har taget denne Beslutning tidligere eller senere, er det ialfald glædeligt, at han nu er kommen til den Erkjendelse, at han skylder disse Folk fuld Erstatning, og hvis denne Beslutning virkelig maatte være et Resultat af de paa Rigsdagen førte Forhandlinger om denne Sag, have de jo allerede forfaabid baaret deres gavnlige Frugter. Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds yttrede fremdeles, at de Wilskaar, som Lehnsefjæderen hidtil har fastsat for Salget af Bøndergods til Fæsterne, vare af den Bessaffenhed, at de maatte erklares for meget ubillige, saa nbillige, at man kunde forubsee, at det omfider vilde blive nødvendigt at komme til en Tvangsafløsning. Med Hensyn til den første Deel af disse Udtalelser skal jeg gjentage, hvad jeg før sagde, at den paagjældende Mand ikke er her tilstede og ikke kan tage Ordet her for at forsvare de af ham gjorte Forslag; jeg kjender ikke de Wilskaar, han har stillet, og kan ikke udtale Noget om, hvorvidt de ere billige eller ikke. Hvad derimod

den anden Deel af disse Udtalelser angaaer, forekommer det mig, at naar man gaaer ud fra, at Wilskaarene have været af den Bessaffenhed, at de ikke vilde kunne antages af Fæsterne, og at der som sandsynlig Følge deraf, maatte blive Spørgsmaal om en Tvangsafløsningslov, saa er der dobbelt Opfordring for Rigsdagen til nu at gaae ind paa en Ordning af Sagen som den, jeg har bragt i Forslag, og som derhos i væsentlige Punkter stemmer overens med, hvad Lehnsefjæderen selv har foreslaet i det Andragende, han har indgivet til det ærede Thing. Jeg kan ikke opgibe den Overbeviisning, at saavist som det er den heldigste og ønskeligste Løsningsmaade, at Forholdene bleve ordnede ved frivillig Overenskomst, saavist fremtræder en Tvangsafløsningslov, som i og for sig har noget mindre hyggeligt ved sig, kun som fuldkommen berettiget, naar det med Sandhed kan siges, at der har været givet den paagjældende Mand enhver rimelig Leilighed eller Afgang til at faae Sagen ordnet i Mindelighed og paa en god Maade, førend man skred til Anvendelse af Tvang imod ham. Netop naar man troer, at man vil komme til en Tvangsafløsningslov, skal man ikke give Anledning til, at det kan siges, at Rigsdagen har affaaeret vedkommende Lehnsefjæder fra at benytte den Vej til Sagens Ordning, som er givet Fæstegodeeierne i Almindelighed i Loven af 19de Februar 1861 § 2; det skal tværtimod kunne siges, at man har givet ham al den Leilighed, al den Begunstigelse og al den Opmuntring til at ordne Sagen i Mindelighed og frivilligt, som vel kunde være muligt, og at man først, da det viste sig, at dette ikke frugtede, kom med Tvang; saa bliver denne ogsaa først berettiget.

H. Jensen: Jeg kan med Hensyn til det stillede Endringsforslag i alle Punkter henholde mig til, hvad der blev udtalt af den ærede oprindelige Forslagsstiller. (S. A. Hansen), og navnlig maa jeg være enig med ham i Hovedpunktet, at det vilde være langt ønskeligere, om dette Endringsforslag ikke blev vedtaget, men at det oprindelige Forslag gik igjennem. Jeg kan derfor ikke Andet end indstændigt ønske, at den ærede Stiller af Endringsforslaget nu vil